

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

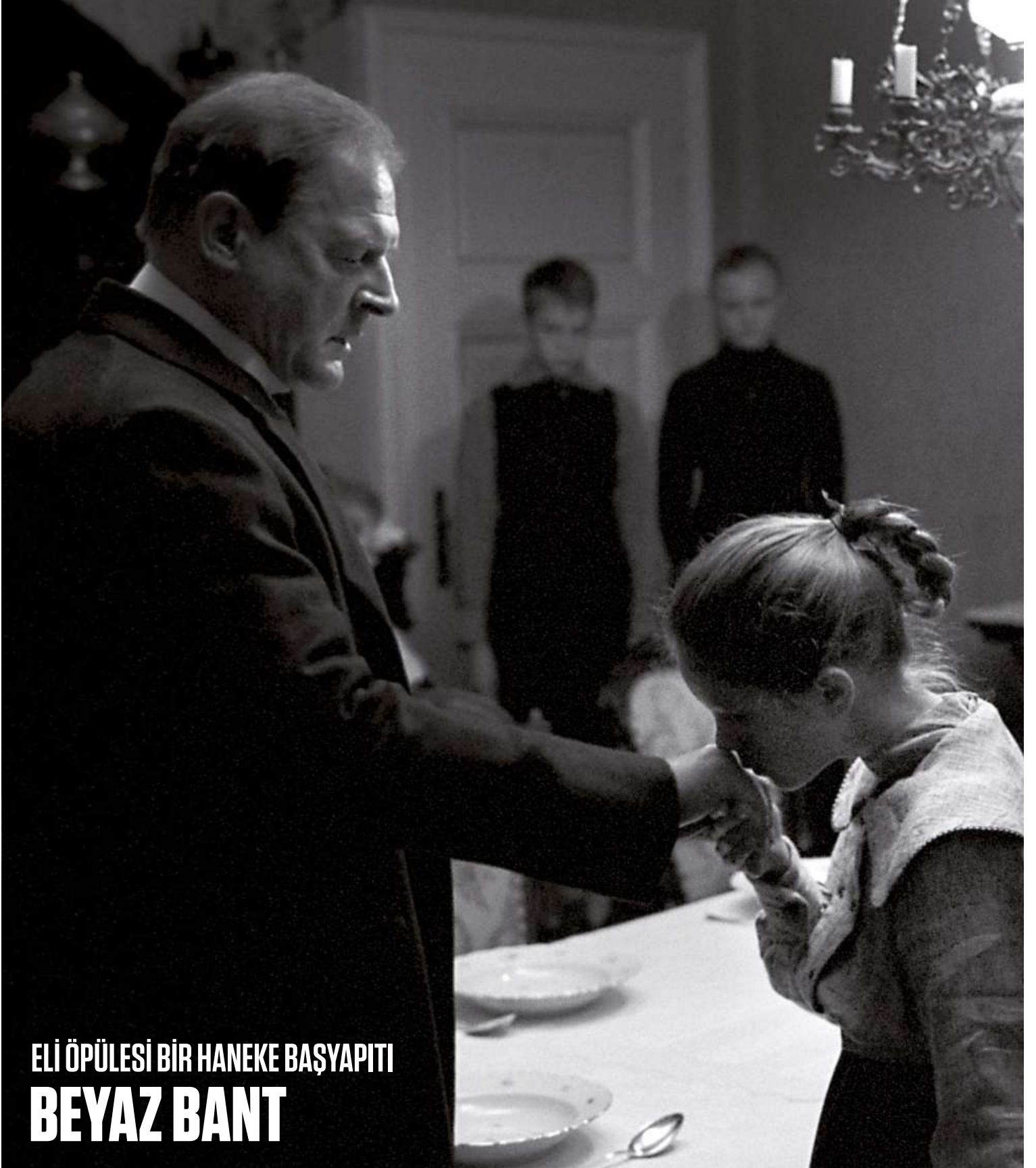
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

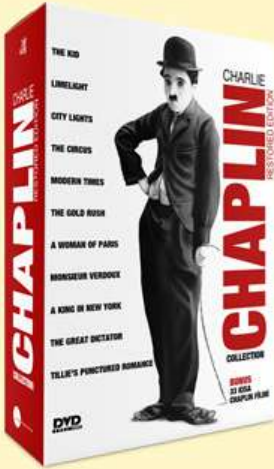

ELİ ÖPÜLESİ BİR HANEKE BAŞYAPITI
BEYAZ BANT

SEVDİKLERİNİZLE FİMLERİN BÜYÜLÜ ANLARINI YENİ YILDA DA PAYLAŞIN

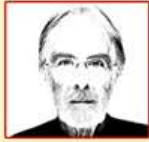

2013'ÜN EN SEVİLEN VİZYON FİMLERİ

EN SEVİLEN 11 FİLMİ VE 33 KISA FİLMİYLE

CHARLIE **CHAPLIN** COLLECTION
RESTORED EDITION

MICHAEL HANEKE Collection

OSCAR' VE ALTIN PALMİYE ÖDÜLLÜ USTA YÖNETMEN
MICHAEL HANEKE'NİN AYAKTA ALKIŞLANAN FİMLERİ

O 'YEŞİL ÇAM'IN ALTINDA BİR ASIR

ÜZERİNDE HALEN KESİN BİR UZLAŞMAYA VARILMIŞ OLMASA DA, TÜRK SİNEMASI'NIN BAŞLANGIÇ TARİHİ 14 KASIM 1914 OLARAK KABUL EDİLİR. FUAT UZKINAY'IN ÇEKTIĞİ "AYASTEFANOS'TAKİ RUS ABİDESİ'NİN YIKILIŞI" ADLI KISA BELGE FİLM GÜNÜMÜZDE 'KAYIP' DURUMDADIR,

hatta çekilip çekilmediği üzerine de tartışmalar yaşanmıştır. Ancak o dönem filmi görenler tarafından varlığının doğrulandığını biliyoruz.

Bu tarihi kabul etmeyenler ise, ülkeye sinemanın daha 1896'da, Osmanlı döneminde girdiğini, yabancı filmlerin gösterimlerinin yapıldığını, hatta padişahlara ait kısa, sessiz filmler çekilmiş olduğunu söylerler, ki haklıdır.

Şimdilik 'resmi' olarak 1914 kabul edildiğine göre, bu yıl Türk Sineması'nın 100. yılını kutlayacağız demek ki. Televizyonun hayli gecikmeli olarak gelişinden ötürü 1970'lere dek halkın tek 'eğlencesi' olan, kısıtlı imkanlarıyla, farklı türlere el atmasıyla, siyah-beyazıyla renklisiyle, uluslararası alanda kazandığı ödüllerle, dünya çapında yönetmenleriyle, Yeşilçam'ıyla bugün koskoca bir 'külliyyat' Türk Sineması.

Her ne kadar dönem dönem 'burun kıvrılsa' da, her sosyal statüden ve sınıftan Türk insanının dönüp dolaşıp izlediği; kimileri için 'suçlu zevk', kimileri içinse 'aşkların en güzeli' olarak tanımlanabilecek bir statüde aynı zamanda.

1970'lerin ortasında televizyonun yaygınlaşmasıyla erotizme savrularak 'aile'yi kaybeden, 1980'lerdeyse video furysı ve TV kanallarının çoğalmasıyla bütün seyircisini yitirme noktasına gelen Türk sineması, her seferinde küllerinden yeniden doğarak ayağa kalkmayı bildi.

1980'lerin sonlarında, ipe sapa gelmez senaryoların da katkısıyla sözüm ona 'sanatsal film'ler üretmeye kalkarak tümünden çuvallayan Yeşilçam, Yavuz Turgul'un "Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni"nde ustalıkla hicvettiği bir trajediye yelken açmıştı. Derken 90'ların ortasına doğru önce "İstanbul Kanatları Altında", ardından "Eşkiya", "Ağır Roman" ve "Her Şey Çok Güzel Olacak"la yeniden seyircisini salonlara çağırmaaya başladı. BKM'nin devreye

girmesi, genç yönetmenler kuşağının doğuşu, reytinge oynayan TV dizileri sayesinde öykü ve senaryo yazımının yeniden profesyonel hale gelişile ana akım Türk sineması belini doğrultmaya başladı. Asıl sevindirici olansa diğer koldan 'kalıcı' yapıtların ve genç usta yönetmenlerin ortaya çıkması oldu elbette. Uluslararası festivallerde kazanılan prestijli ödüllerle göğsümüz kabardı elbette ama bir türlü şu 'festival filmi sıkıcı olur' mantığından kurtulamadık, seyirci olarak gişede filmlerin hakkını veremedik, o da ayrı...

Türk Sineması'nın 100. yılına, seyirci sayısıyla şaşırtan bir filmle giriyoruz; "Düğün Dernek". Bugüne dek en çok izlenen "Recep İvedik", "Kurtlar Vadisi" gibi filmleri de geçerek, hafta itibarıyla 'tüm zamanların en çok izlenen 2. filmi' tahtına oturan (ilki "Fetih 1453") bu komedi, sinemamıza yeni bir ikili de armağan etmiş oldu. Yeşilçam geleneğinden beslenen, Arzu Film ekolüne göz kırpan "Düğün Dernek" tıpkı Zeki-Metin gibi beyazperdeye 'Ahmet-Murat' ikilisini armağan etti.

1989'dan önce ne yazık ki seyirci sayıları veri olarak tutulmadığından, aslında 1989'dan bu yana en çok izlenen film diyebileceğimiz, yaklaşık 4,5 milyon seyirciyle yoluna devam eden komediye gelene kadar, şüphesiz daha çok izleyiciyle buluşan yapımlar olmuştur.

1950'lerdeki Zeki Müren filmleri, özellikle Anadolu'yu sallayan Hüseyin Peyda'nın meşhur "Mezarımı Taştan Oyun", Diyarbakır'ı Yılo'cular ve Cıno'cular diye ikiye bölen Yılmaz Güney ve Cüneyt Arkın avantürleri, "Hababam Sınıfı" başta olmak üzere Arzu Film'in pek çok prodüksiyonu belki 10-15 milyon (belki daha fazla) seyirci toplamıştır. Hele ki 70'lerin ortasına kadar evlerde TV olmadığını, tüm Türkiye'de yazlık sinemalar dahil binlerce salonun olduğunu düşünürsek...

İyisiyle kötüsüyle, çürüğüyle olgunuyla Türk Sineması 70'lerden beri ilk kez bol bol film üretiyor. 2013'te en çok izlenen ilk 9 film, Türk Sineması'na ait. Umalım ki 2014, kötü ve aceleye getirilmiş örneklerin en aza indiği, hep iyi filmler izleyeceğimiz, Türk Sineması'nın 100. yaşına yaraşır bir yıl olsun!

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAC oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLAN ÖZYURT, SELİN GÜREL, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK,

NİL KURAL, JANET BARIŞ, ESİN KÜÇÜKTEPEPINAR, KAAAN KARSAN, ŞENAY AYDEMİR, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Kaçış Planı (Escape Plan); Çocuk Pozu (Pozitia Copilului);
Gloria; FerahFeza; Yunus Emre: Aşkın Sesi;
Sağ Salim 2: Sil Baştan; Paranormal Activity: İşaretliler
(Paranormal Activity: The Marked Ones).

19 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

20 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, 'yargı'yla başı dertte olan Gezi Direnişi
DVD'si "Başlangıç"a dair izlenimlerini paylaşıyor.

22 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Kenji Mizoguchi'den: "Yağmurdan Sonraki Soluk Ayın
Hikayeleri" (Ugetsu Monogatari)... Murat Özer imzasıyla.

24 İTİRAF EDİYORUM

Esin Küçüktepepınar, haftanın filmlerinden "Gloria"nın
yönetmeni Sebastián Lelio'ya uzatıyor kayıt cihazını.

26 TOPAZ

Belgesel tarihini başlatan Robert J. Flaherty filmi: "Kuzeyli
Nanook" (Nanook Of The North)... Kaan Karsan imzasıyla.

28 AİLE OYUNU

Yolların Prensi (Prince Avalanche); Beyaz Bant
(Das Weiße Band: Eine Deutsche Kindergeschichte);
Bir Şarkının Peşinde (Searching For Sugar Man).

34 GENÇ VE MASUM

Rodrigo Prieto'dan Elle Fanning'li taptaze bir kısa:
"Likeness"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

KAÇIŞ PLANI

ORJİNAL ADI Escape Plan

YÖNETMEN Mikael Håfström

OYUNCULAR Sylvester Stallone,

Arnold Schwarzenegger,

Jim Caviezel, Faran Tahir,

Amy Ryan, Sam Neill, 50 Cent,

Vincent D'Onofrio, Vinnie Jones,

Caitriona Balfe

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 115 dk.

DAĞITIM Tiglon (Fida Film)

**STALLONE VE
SCHWARZENEGGER'Lİ
BİR HAPİSHANE FIRARI
FİLMİ YAPMAK CAZİP
BİR FİKİR. ANCAK
"KAÇIŞ PLANI" SANKİ
ÜZERİNDEN HİÇ
GEÇİLMEMİŞ DURAN BİR
SENARYOYA SAHİP.**

1 980 VE 1990'LARI ÇOĞUNLUKLA (BAZI KÜÇÜK İSTİSNALAR OLSA DA) SAĞ AMERİKAN POLİTİKALARINA HİZMET EDEN AKSİYON FİLMLERİNDE GEÇİREN İKİ AKSİYON STARI SYLVESTER STALLONE VE ARNOLD SCHWARZENEGGER NE OLDU DA İKİBİNLERDE

yeniden hortladılar? Öyle ya Stallone ikibinlerin ilk yıllarında pek bir varlık gösteremedi. Ta ki eski kahramanlarına geri dönene kadar... 2006'da Rocky'yi, 2008'de de Rambo'yu tekrar diriltti... Rocky bilgisayar çağının hip-hop'a, marihuanaya bulanmış gençliğine kafa tutarken Rambo da Burma'da mahsur kalan misyonerlerin yardımına koştu. Üstelik ne hikmetse her zamankinden daha vahşiydi! Tam da oğul Bush'un başkanlık döneminin sonları... Tam da iktidara uygun "Testere" (Saw) ve "Otel" (Hostel) filmleri ortalığı kasıp kavururken Rambo bu sefer Burma'da attığı kurşunlarla kötü sarıbenizlilerin kafalarını infilak ettiriyordu!

Arnold Schwarzenegger de 2003-2011 yılları arasında politik duruşunu sadece sinemada temsil etmekle yetinmeyip bizzat oğul Bush'un gölgesinde California eyalet valiliği yapmıştı. Bu süre içinde birkaç filmde sadece görünmekle yetinmişti ve bunlardan biri de yıllarca iş ortaklığı yaptığı (Planet Hollywood adlı restoran zinciri) Stallone'nin çağrısıyla "Cehennem Melekleri" (The Expandables) kadrosuna katıldı. İlk filmde kısa bir sahnede görünmek yetmedi, ikinci filmde daha fazla yer aldı. O da her zamankinden vahşiydi. Diğer ortakları Bruce Willis'i de yanlarına alarak ağır makineli tüfeklerle ortalığa dehşet saçtılar bu ikisi. Belki de Obama'ya olan sınırlarını boşalttılar!

Malum herkes Hollywood'un o eski aksiyon filmlerini özlemekte. Evet, o filmler çoğunlukla muhafazakar Amerika'yı temsil edip, alttan alta Amerikan dış politikasıyla güdümlü hikayeler sunuyorlardı ama eğlendirme işlevleri de vardı. Oysa bu yeni çağın aksiyonları efekt bombardımanına tutulmuş abartılı sahnelerle dolu olup, insansız uçaklara benziyorlar!

O eski hapisane filmleri de yok artık. "Parmaklıklar Arasında" (Cool Hand Luke),

"Brubaker", "Kelebek" (Papillon), "Esaretin Bedeli" (The Shawshank Redemption) "Yeşil Yol" (The Green Mile) ve hatta Stallone'li "Hürkan" (Lock Up) gibi hapisane filmleri aslında izleyenlerine özgürlük kavramının ne kadar değerli olduğunu hatırlatan, insan vücudunun kilit altına alınsa bile insan beyninin hapsedilemeyeceğini anlatan filmler oldular çoğunlukla. Ama bu tür firar filmlerine bu zamanda yeni bir şeyler ekleyebilmek de pek o kadar mümkün değil. Özellikle de "Oz" ve "Prison Break" gibi başarılı dizilerin ardından...

Şimdi Stallone ve Schwarzenegger'li bir hapisane firarı filmi yapmak en başta pek cazip görünüyor. Hollywood'un geleneksel aksiyon sinemasına tutkun olan gençlerin yere göğe koyamadığı "Kaçış Planı", parlak bir fikri olmasına rağmen bunların yanına yaklaşamayan bir film maalesef. Oysa senaryo iki eski kurdun yeni teknoloji çağının olanaklarına karşı ayakta durma çabasını keyifle izletebilme iddiasında!

Stallone'nin canlandırdığı Ray Breslin adlı kişi bir hapisane uzmanı. Yaptığı iş hapisanelere bir suçlu gibi girip güvenliklerini kontrol etmek, içinden kaçılabilirliği mu test etmek! Bu uyduruk mesleği bize kabul ettirebilmek için filmin girizgahı Breslin'in bir kaçış hikayesine ayrılmış. Her gün aynı dakikada, aynı süre içinde sigara molasına çıkan iki gardiyan, Breslin'in hücre kapısının girişindeki şifre paneline süt kutusundan soyduğu jelatinle yaptığı müdahale, dışarda tam vaktinde patlatılan araba, itfaiyenin gelmesi filan gerçekten de "Görevimiz Tehlike" (Mission: Impossible) dizisinin fantastik ötesi operasyonlarına rahmet okutan bir kaçış bu. Bir de düşünün, Breslin'in dışarıda hepi topu iki kişilik bir yardımcı ekibi var. Biri sarışın bir kadın (aslında komedyen olan Amy Ryan), diğeri de bilgisayar dâhisi rolünde 50 Cent! Gözlük takınca da çok inandırıcı olmuş!

Bu ekip son derece iddialı bir hapisane üzerinde çalışmak için teklif alır. Ancak Breslin,

**ÜLKESİ İSVEÇ'TE
ÇEKTİĞİ "ŞEYTANA
KARŞI" İLE FENA BİR
BAŞLANGIÇ YAPMAYAN
MIKAEL HÄFSTRÖM,
GİDEREK DAHA ZAYIF
FİLMLERLE KARIYERİNİ
HOLLYWOOD'DA
SÜRDÜRÜYOR.**

Porthos sahte adıyla hapisaneye girdiğinde bir çok yaşar, çünkü ömrü hayatında böyle sıkı bir hapisane görmemiştir! Daha önce rastlamadığı bir hapisane düzenine rağmen Breslin hemen planını yapmaya o, azılı mahkumlardan biri de ona yardım etmek için gönüllü olur (Schwarzenegger). Breslin de hakikaten saflık gösterip bunu hiç sorgulamaz, beraber iki arkadaş büyük kaçış planlarını yürürlüğe koyarlar. Ama açılıştaki kaçışta olduğu gibi sürüyle denk gelen durumlarla, inandırıcı olmayan zekice (!) hamlelerle dolu bir plan olur bu. Mesela Breslin, hapisanenin iyi kalpli doktoruna (görünür görünmez 'bu ne iyi adam' dediğimiz bir Sam Neill) kendi gerçek kimliğini ispatlayabilmek için yazmış olduğu kitabın bilmemkaçıncı sayfasına bakmasını söylüyor. Bir

yazar kendi kitabı da olsa her sayfasında ne yazdığını sayfa numarasıyla birlikte aklında tutabilir mi pek emin değilim... Zaten filmde Arnold da söylüyor kendisine: "O kadar akıllı gözüküyorsunuz!". Stallone de yapıştırıyor cevabını: "Sen de öyle!" Hayranları kusura bakmasın ama pek güçlü de gözüküyorlar artık!

Boşluklarla dolu senaryonun yönetmeni olan ve aslında ülkesi İsveç'te çektiği "Şeytana Karşı" (Ondskan) ile hiç de fena bir başlangıç yapmayan Mikael Häfström, giderek daha da zayıf filmlerle Hollywood kariyerini sürdürüyor bu arada...

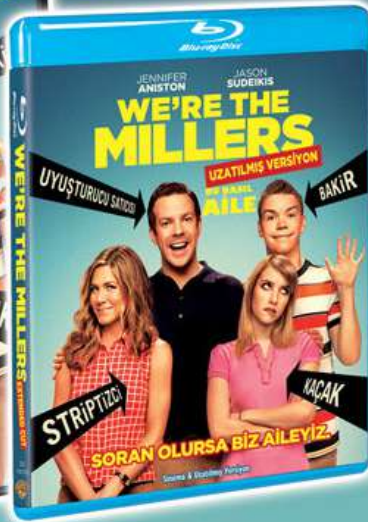
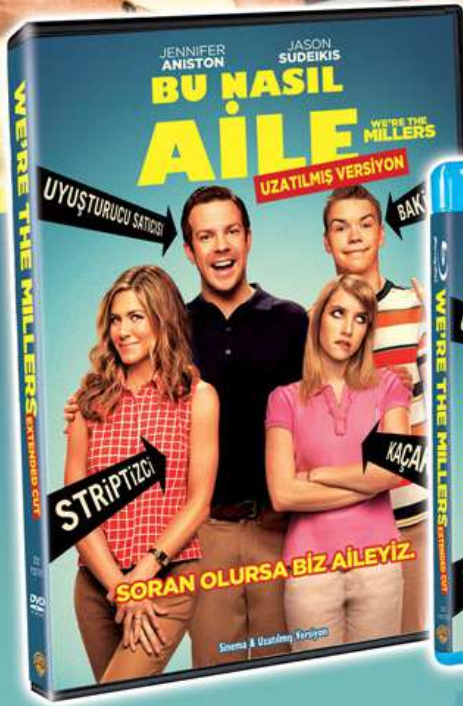

Kötü hapisane müdürü gibi klişe bir rolde hiç de sıkıcı bir performans vermeyen Jim Caviezel.

Filmin IMDb notu 7.1! Cumhurbaşkanımızın da dediği gibi: İnsan gerçekten hayret ediyor...

UZATILMIŞ VERSİYON ile Daha da Çılgın Eğlence Yaşayın!

Blu-ray Özel Seçenekleri:

JENNIFER VE JASON'I DAHA FAZLA TANIYIN,
45 DAKIKADAN DAHA UZUN ATEŞLİ ÖZEL
SEÇENEKLER İLE YOL MACERASINI UZATIN,
ÇILGIN ÇIKARILMIŞ SAHNELER VE DURMAK
BİLMİYEN KAHKAHALAR
VE DAHA FAZLASI!

Şimdi Blu-ray™, Dvd ve Vcd'de!

NEW LINE CINEMA SUNAR B

İN NEWMAN/TOOLEY FILMS, SLAP HAPPY PRODUCTIONS/HEYDAY FILMS VE BENDER-SPINK YAPIMI JENNIFER ANISTON, JASON SUDEIKIS "WE'RE THE MILLERS"
EMMA ROBERTS, NICK OFFERMAN, KATHRYN HAHN VE ED HELMS KAST LISA BEACH VE SARAH KATZMAN MÜZİK THEODORE SHAPIRO VE LUDWIG GÖRANSSON MONTAJ MIKE SALL, A.C.E.
YAPIM TASARIM CLAYTON HARTLEY GÖRÜNTÜ YÖNETMEN BARRY PETERSON YAPIM SORUMLULARI DAVID HEYMAN, J.C. SPINK, TOBY EMMERICH, RICHARD BRENER, DAVE NEUSTADTER, MARCUS VISCIDI
HİKAYE BOB FISHER & STEVE FABER SENARYO BOB FISHER & STEVE FABER VE SEAN ANDERS & JOHN MORRIS YAPIM VINCENT NEWMAN
TUCKER TOOLEY, HAPPY WALTERS, CHRIS BENDER YÖNETMEN RAWSON MARSHALL THURBER

NEW LINE CINEMA Soundtrack Album on WATER TOWER MUSIC

WARNER BROS. PICTURES
A WARNER BROS. ENTERTAINMENT COMPANY

tiglon

ÇOCUK POZU

ORJİNAL ADI Pozitia Copulului

YÖNETMEN Calin Peter Netzer

OYUNCULAR Luminita Gheorghiu,

Bogdan Dumitrache,

Natasa Raab, Ilina Goia,

Florin Zamfirescu, Vlad Ivanov

YAPIM 2013 Romanya

SÜRE 112 dk.

DAĞITIM M3 (Mor Film)

**“ÇOCUK POZU”
TANIK OLDUĞUMUZ
HER ŞEYİN ÖTESİNDE
DURAN BU
KARAKTERLE VE
ONDA LUMINITA
GHEORGHIU’NUN
PERFORMANSIYLA
PARLIYOR DAHA ÇOK.**

TÜRK SINEMASINDAN FARKLI OLARAK, ROMEN YENİ DALGASI’NIN ÜST SINIF HİKAYELERİNE ALERJİSİ OLMADIĞINI görmek güzel. Bizde “Hayatboyu” veya orta-üst sınıf hikayesi olarak

“Kusursuzlar”a yöneltilen “Parmak basılacak onca dert tasa varken, zenginlerin dramını mı izleyeceğiz?” şeklindeki tuhaf tepkilere karşılık, alt sınıf öyküleri anlatarak sinema alanında büyük bir çıkış gerçekleştiren Romanya’da, “Çocuk Pozu” gibi bir üst sınıf öyküsü hiç mi hiç dışlanmıyor, hatta son 10 yılın en çok izlenen Romen filmi olabiliyor. Bu koltuğun daha önce “4 Ay, 3 Hafta, 2 Gün”e (4 Luni, 3 Saptamâni Si 2 Zile) ait olduğunu da eklemek gerek. Üstelik “Çocuk Pozu” odaklandığı ailenin patroniçesi statüsündeki anne karakteri üzerinden, sınıflararası bir karşılaştırma fırsatını da kaçırmayan, yeni bir şey söylemese de kendince toplumsal eleştiriye de yer veren bir üst sınıf hikayesi. Türk sineması geleneği adına kabullenmesi hayli zor olsa da, toplumsal gerçekçi sinemanın tek bir karşılığı olmayabiliyormuş demek!

“Çocuk Pozu”na iki farklı açıdan yaklaşmak mümkün. Bunlardan biri, sahip oldukları farz edilen belirleyici özellikler ışığında çizilen iki farklı toplumsal sınıfın ‘ibretlik’ karşılaşması. Filmin bu ayağında, yukarıda da belirttiğimiz gibi ufuk açıcı bir tahlile rastlamıyoruz. Arabasıyla bir çocuğun ölümüne neden olan, üst sınıfa mensup, 30’larında bir ‘koca bebek’in yarattığı hasara ve bu hasarın ‘tamiri’ne odaklanıyoruz kabaca. Suçlunun anında duruma müdahale eden annesinin meseleyi banknotlarla çözme şekli, adalet sisteminin çarpıklığı ve yozlaşmışlığı ile resmi kurumların ‘ne kadar da kontrol edilebilir’ olduğu gibi gayet aşına olduğumuz çıkarımları beraberinde getiriyor. Kurbanın ailesi ile suçlunun ailesinin karşı karşıya geldiği sahnelerde ise üst sınıfa mal

edilen kibre ve gurura karşılık, alt sınıf temsilinin gerçek bir acı, samimiyet ve neredeyse merhamet duygularına teslim olduğunu görüyoruz. Bütün bu yakıştırmalar, toplumsal sınıf temsillerini ‘yüce gönüllü fakir kibirli zengine karşı’ noktasına taşıyor ki, bunun yeni bir şey olduğunu söyleyemeyiz. Bu yüzden “Çocuk Pozu”nu çok daha zengin bir malzeme barındıran anne-oğul ilişkisi üzerinden okumalıyız. Çünkü filmin gerçek kahramanı, dayanağı, kolu bacağı, her şeyi anne karakteri.

Filme verilen ismi sorguluyorsanız, hemen açıklayalım: Çocuk pozu ya da pozisyonu, kişinin çocuk gibi korunmaya muhtaç bir şekle büründüğü bir yoga hareketine verilen ad. Bu harekete, hükmeden anne ile pasif oğul arasındaki hasarlı ilişkinin sembolü ya da temsili gözüyle bakabiliriz.

Yönetmen Calin Peter Netzer, senarist Razvan Radulescu ile birlikte tüm hikayeyi annenin penceresinden bakacağımız şekilde kurgulamış. Etrafındaki insanlar ne yaşarlarsa yaşasınlar, seyirci olarak her şeye anne Cornelia'nın yanı başında tanık oluyoruz. Zaten film de Cornelia'nın, Oidipus kompleksi içinde kıvranan oğlunun onu hayatından çıkarma kararı karşısında yaptığı zehir zemberek yorumlarla açılıyor.

Oğlunu aşığı gibi yetiştiren bir annenin ona layık görmediği bir kadınla girdiği rekabet, iliklerimize kadar işliyor. Cornelia'nın oğluna olan saplantılı aşkı karşısında adeta eziliyoruz, un ufak oluyoruz.

Daha önce adını atmadığı karakol köşelerinde, bütün bakışları üzerinde toplayan kürkü, sarı, kabartılmış saçları, vakur bir edayla

içtiği ince sigaraları ve her şeye tepeden bakan haliyle çevresiyle büyük bir tezat içinde Cornelia. Oğluna seks dışında her şeyi sunabilen bu kadın, yetiştirdiği erkeğe mikrop fobisi, sorumluluk alamamak ya da zayıflık gibi belirli arızalar bahşetmiş, bu sayede koşulsuz hükmetme konusunda hiçbir sorun yaşamıyor. “Çocuk Pozu” bu çok tanıdık gelen ama tanık olduğumuz her şeyin ve tanıdığımız herkesin biraz ötesinde duran karakterle ve elbette onu canlandıran Luminita Gheorghiu'nun müthiş performansı ile kendini ayrıksı kılmayı başarıyor.

Annenin oğlunun sevgilisi Carmen ile yaptığı mahrem konuşma her şeyi unutturacak kadar güçlü ve şoke edici.

Filmin gerçekçi tonu, bazı sahnelerde işe yararken bazılarını yetersiz ve eksik kılıyor.

**OĞLUNU AŞIĞI GİBİ
YETİŞTİREN BİR
ANNENİN ONA LAYIK
GÖRMEDİĞİ BİR
KADINLA GİRDİĞİ
REKABET, İLİĞİMİZE
İŞLİYOR. CORNELIA'NIN
OĞLUNA AŞKI ÖNÜNDE
EZİLİYORUZ.**

GLORIA

YÖNETMEN Sebastián Lelio

UYUNCULAR Paulina García,

Sergio Hernández,

Diego Fontecilla, Fabiola Zamora,

Coca Guazzini

YAPIM 2013 Şili-İspanya

SÜRE 110 dk.

DAĞITIM M3 Film (Bir Film)

**SEBASTIÁN LELIO,
ÖNCEKİ İKİ FİLMİNDE
DE BİRLİKTE ÇALIŞTIĞI
GONZALO MAZA'YLA
YAZDIĞI SENARYOYU
BÜTÜN İNSANLIĞIN
TEMEL HASTALIĞI
'YABANCILAŞMA'
ÜZERİNE KURUYOR.**

GENEL ÇERÇEVEDE GÜNEY AMERİKA SİNEMASININ, ÖZELDEYSE ŞİLİ'NİN SON ZAMANLARDAKİ YÜKSELİŞİ GÖZDEN KAÇACAK gibi değil. Pablo Larraín önderliğinde tırmanışını sürdüren Şili sineması, başyapıt ayarında ürünler çıkarmaya devam ediyor. Pablo Larraín'in (kardeşi Juan de Dios Larraín'le birlikte) yapımcı kimliğiyle katkı sunduğu Sebastián Lelio filmi "Gloria" da bu geleneğin çarpıcı uzantılarından biri. Şili'nin bugününe dair ipuçlarını da arka plana koyarak hayat bulan hikaye, 'bireyin özgürlüğü' merkezli bir yapıya sahip olsa da, bunu toplumsal dayanak noktalarıyla da desteklemeyi başarıyor. 10 yılı aşkın bir süre önce boşanmış, iki yetişkin çocuğu bulunan, masa başı bir işe sahip, 50'li yaşlarının ileri bir safhasında olan Gloria var bu 'özgürlük narası'nın odağında.

'Yalnızlık', Gloria'nın bütün hücrelerini teslim almış bir hastalık bu hikayede. Kendisi gibi ileri yaşlardaki yalnızların takıldığı kulüplerde eğlenmeyi, yalnızlığını bu şekilde kırmayı seviyor. Günün birinde karşısına çıkan, kendisi gibi boşanmış bir 'yaşlı' olan Rodolfo'yla tanıştıgındaysa 'umut kırıcı' hayatında yeni bir merhaleye geçiyor Gloria. Hem ruhsal hem de tensel olarak kendisini tatmin eden bu adam, karakterin 'soluk' serüvenini zenginleştirip renklendiriyor. Ancak, Rodolfo'nun 'çekip gitme hastalığı'ndan muzdarip olmasıyla özgürlüğünün (ve yalnızlığının) sınırlarını bir kez daha test etmek durumunda kalıyor...

Sebastián Lelio, önceki iki filminde de birlikte çalıştığı Gonzalo Maza'yla yazdığı senaryoyu, sadece Şili'nin değil, bütün insanlığın temel hastalıklarından biri olan 'yabancılaşma' üzerine yoğunlaştırıyor "Gloria"da. Başkarakterin her düşüncesi ve eyleminin arkasında bu kavramın yarattığı 'çözülme' var. Evet, ileri yaşlarda olmanın getirdiği bir

'uzaklaşma' durumu da söz konusu, ama daha genç yan karakterlere (örneğin Gloria'nın çocukları) baktığımızda da benzer bir 'silinme'nin ipuçlarını görmek mümkün. Gloria'dan yola çıkarak, çağdaş insanın yalnızlıkla (yalnızlaştırmayla) nasıl mücadele edebileceğini gösteriyor bize bu film. Herkesin Gloria kadar 'mücadeleci' ol(a)madığını da karşısına koyduğu Rodolfo karakteriyle belgeliyor. Bileklerindeki prangalarla yoluna devam etme çabasında olan, 'özgürleşmek' için büyük bir istek duyan Rodolfo'nun 'başaramaması' da filmin nüvesinden bize yansıyanların önemli bir kısmını oluşturuyor.

Gloria'nın, çevresindeki herkes tarafından 'soyutlama' temelli bir yaklaşıma layık görülmesi, karakterin var olma mücadelesine de ayrı bir önem kazandırıyor. Bu soyutlamanın

'sevgisizlik'le yapılmıyor oluşuysa işin can acıtıcı yanını öne çıkarıyor, 'nefret'le desteklenmeyen dışlanmanın çok daha örseleyici olduğunu görüyoruz bir kez daha.

Ancak, 'sevmek'ten bir an bile vazgeçmeyen Gloria'nın tepkileri önemli bu aşamada. Dışlandığının farkında, ama onun benzer bir karşı hamle gerçekleştirmek gibi bir niyeti yok. Koşulların böyle gerektirdiğini düşünüyor daha çok ve kabulleniyor durumu. Ama devreye Rodolfo girdiğinde bir tür 'uyanış' da kendini gösteriyor onun ruhunda. Yalnızlığını kıran bu adama karşı hissettiklerinin gerçekliğini test edebileceği sınavlar yaşamaya başlıyor. Kabullenişin yerini ipleri ele alabileceği bir bakış alıyor ve en nihayetinde de dizginleri bırakmayacak biçimde ele geçiriyor, kendi hayatının dizginlerini...

Sebastián Lelio, "Gloria"da ayrıntıları da gövdenin önemli bir parçası yapmayı biliyor. Gloria'nın üst kat komşusunun 'rahatsız ediciliği' ve onun 'ziyaretçi' kedisi gibi ayrıntılar, karakterin yolculuğunu anlamlandıran renkler haline geliyor. Tabii ki bu renkliliğin ortasında duran isim Gloria ve onu 'mükemmelden daha iyi' bir performansla canlandıran Paulina García. Aktris, Berlin Film Festivali'nde kendisine Gümüş Ayı getiren kompozisyon çalışmasıyla oyunculuğun tarifini yapıyor adeta, filmi de olduğundan çok daha yukarılara çekmeyi başarıyor.

Tüm zamanların en iyileri arasına koyabileceğimiz o unutulmaz final sahnesi.

Rodolfo'nun zaafı, bir gıdım daha 'hissedilir' olabilirdi sanki.

**PAULINA GARCÍA,
BERLİN FİLM
FESTİVALİ'NDE
KENDİSİNE GÜMÜŞ
AYI GETİREN
KOMPOZİSYON
ÇALIŞMASIYLA
OYUNCULUĞUN
TARİFİNİ YAPIYOR.**

FERAHFEZA

YÖNETMEN Elif Refiğ

OYUNCULAR Uğur Uzunel,

Sitare Akbaş, Hüseyin Sevimli,
Mert Asutay, Sırrı Süreyya Önder

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 96 dk.

DAĞITIM M3 (Muhtelif Yapımlar)

**ELİF REFİĞ ÖDÜLLÜ
KISA FİLMLERİNDEKİ
GİBİ, ÖZGÜN
FİKİRLERLE DOLU BİR
İŞE GİRİŞMİŞ. MEKAN
OLARAK KULLANDIĞI
TERSANE, TEK BAŞINA
OLDUKÇA DİKKATE
DEĞER.**

MUSİKİDE BİR BİLEŞİK MAKAM FERAHFEZA. ADININ BELLİ ETTİĞİ ÜZERE, FERAHLIK VEREN ESERLERİYLE BİLİNİR.

Attila İlhan'ın deyişiyle, "Son gülümseme bir ömrün özeti olduğundan / sen de bir gün elbet Ferâhfezâ'yı seveceksin". Ama en çok Ahmet Hamdi Tanpınar ve Huzur romanıyla birlikte akla gelir herhalde. Tanpınar makamı, gidilemeyen bir yere özleminden söz ederken sıkça anar, daha ilk notalarından itibaren dinleyende "güneşe hasrete benzeyen bir özlem" yarattığını söyler. Attila İlhan'ın şiirinde dikkat çektiği bir nokta daha vardır: "gitmekle kalmak arasında oldum olası kararsız".

İsmi aynı makamdan alan filmin bu duygularla akrabalığı var elbet. Adı söylenmese de İstanbul'un Tuzla'sındaki tersanede geçiyor her şey. İsmail Dede Efendi'den ve makamın başka bestekarlarından çok sonra, olsa olsa Leyla ile Mecnun'un İsmail abisiyle çağdaş, gününü gemileri izleyerek geçiren duygusal biri olarak.

Gemilere bakarak oradan gitmenin hayalini kuran bir genç Ali. Babasının işi, gemilere verdikleri siparişleri tedarik etmek. Ali dükkanın getir götürünü yaparken, babası yeni bir dükkan açmak ve oğluyla işi büyütmek niyetinde. Ali ise başta kendi kendine, giderek açıktan hiç oralı değil. Akşam manzaraya karşı oturduklarında arkadaşı Kısmet'e "Bu şehir başka yerden de aynı mı görünür?" diye sorar ama onunla da aynı ruh halini paylaşmadığı anlaşılır. Gitmek ister, karadan, şehrin başka yerine falan da değil, gemilerle, hatta bir tek gemiyle. Rüyasında gördüğü Vamos adlı gemiye kafayı takar. Başına gelen tesadüflerin birer işaret olduğuna inandıkça da ciddi ciddi bu rüya gemisini aramaya başlar.

Denizi izlemediği zamanlarda, deniz üzerinde uçan martılar ve tersane duvarındaki gemi çizimlerini seyre dalar. Gemileri çizen Eda

ile tanıştığında, kendine bir kader ortağı bulmuş sayılır artık. Başta anlaşamamaları da, Eda da hayatından hiç memnun olmadığından, gitmek fikri onu ikna eder. Olayların biraz 'gitmekle kalmak arasında kararsız' bir halde gitmesi gerekir anlaşılan. Ferahfeza böyledir.

Aslında anlatmaya değer bir makamı, oldukça yerinde fikirler barındıran bir şekilde seyirciye sunmaya niyet eden bir film "Ferahfeza". Ama bunu epey eksik bir şekilde yaptığından, ne Ali'nin gitmek için yapıp tutuşmasını, ne bütün o belirsiz sadece gitme isteğinin içeriğini, ne ondan cayışını, ne yeniden karar verişini seyirciye hakkıyla geçirebiliyor ne yazık ki.

Eda'nın evinde olup bitenler de benzer bir dertten muzdarip olduğundan, bize ancak cezaevinden çıkan baba ile kızı arasındaki

kopukluğa dair zaten biliyor, tahmin ediyor olduklarımız kalıyor.

Ali'nin Eda ile çatıda kendini boşluğa bırakma oyunu oynarken ettiği afili laf insanın aklına geliyor: "Güvenmesen de olur, inan yeter." Seyirci elbet her filmin her anını anlamasa da, her görüntünün neden kullanıldığını, her lafın neden sarf edildiğini bilmese de olur ama inanmaması, filmle ilişkisini zedeler. "Ferahfeza" için ise, bir ihtimal başında bahsi geçen duyguyla bir ortaklık kurulabilir ama giderek bunun dağılmaması çok zor. Bu bağı hiç kuramayıp başından itibaren dışarıda kalmak da mümkün.

Elif Refiğ ödüllü kısa filmlerindeki gibi, özgün fikirlerle dolu bir işe girişmiş. Mekan olarak kullandığı tersane, tek başına oldukça dikkate değer.

İlk film için çok zor olsa da, hakikaten

büyüğünden küçüğüne, yenisinden hurdasına gemilerin görkemi ve hayatları onların arasında geçen insanlar için hepsinin sıradanlığı akılda kalmayacak gibi değil.

Başrol oyuncularını Uğur Uzunel ile Sitare Akbaş da, 2012 Nisan'ında İstanbul Film Festivali'ndeki prömiyerinden beri şimdiden daha sık görmeye başladığımız isimler oldu, hak ettikleri gibi.

Gevende'den Okan Kaya ile Ahmet Kenan Bilgiç'in yola çıkma arzusunu kuvvetlendiren müzikleri de elbette atmosferi kuran başlıca unsurlardan, anılması gerek.

Sırrı Süreyya Önder'in konuk olduğu sahne filme tatlı bir gülümseme katıyor.

Nihayet Vamos'u bulduğunda kahramanların verdiği tepki anlamlı ve ikna edici sayılmaz.

**BAŞROL OYUNCULARI
UĞUR UZUNEL İLE
SİTARE AKBAŞ, 2012
NİSAN'INDA İSTANBUL
FİLM FESTİVALİ'NDEKİ
PRÖMİYERİNDEN BERİ
DAHA SIK GÖRMEYE
BAŞLADIĞIMIZ
İSİMLER OLDU.**

YUNUS EMRE: AŞKIN SESİ

★
YÖNETMEN Kürşat Kızbaz
UYUNCULAR Devrim Evin,
Ahmet Mekin, Altan Erkekli,
Bülent Emin Yarar

YAPIM 2013 Türkiye
SÜRE 97 dk.

DAĞITIM Pinema
(Imagine Film Productions)

**YUNUS EMRE’NİN HAKKINI
CİDDİYETLE VERECEK BİR
BİYOGRAFI FİLMİNİN
ÇEKİLECEĞİ GÜNLERİ BEKLEMEN
DIŞINDA YAPACAK BİR ŞEY YOK.**

2 008 YILINDA MEVLANA İLE İLGİLİ “MEVLANA CELALEDDİN-İ RUMİ: AŞKIN DANSI” ADLI BİR BELGESEL ÇEKEN YÖNETMEN Kürşat Kızbaz, bu kez önemli düşünür ve halk ozanı Yunus Emre’nin ilahi aşkı arama yolculuğunu konu alıyor.

13. yüzyılda Moğol istilaları yüzünden fakir kalmış köyü için biraz buğday istemek amacıyla Hacı Bektaş-ı Veli’nin dergahına varan Yunus, bu noktadan itibaren tasavvuf yolculuğuna başlar. Aşkı bulma sürecinde önce Tapduk Emre’nin dergahında odun kırarak ve hizmet ederek vakit geçirir, sonra Mevlana’nın da aralarında olduğu isimleri ziyaret ederek aşkı arar.

Yunus Emre’yle ilgili basit bir eğitim filminden bir adım öteye geçemeyen film, aşkı aramakla ilgili nasihatler veren ve Yunus Emre’nin önemli olduğunu ifade eden ziyaret ettiği ermişlerin tiratlarının toplamından oluşuyor. Filmin bu konuşmalar dışındaki tek olay örgüsü ise amacından tamamen saparak komedi sınırlarını zorluyor: Tapduk Emre’nin ‘kadın programlarından fırlamış gibi görünen’ kızı

Balım’ın Yunus Emre’ye âşık olmasını kıskanan ve Yunus Emre’yi düşman belleyen derviş...

Halk kahramanı Yunus Emre’nin hikayesini anlatma sorumluluğunun gerektirdiği özenin zerresinden nasip almayan film, ne Yunus Emre’nin düşüncesini ne şiirini ne zamansızlığının nedenlerini ne dönemi ne de karakterini anlatabiliyor. Böyle bir senaryo ve anlatım şekli karşısında oyuncuların yapabilecekleri bir şey yok ancak önemli aktörlerin arasındaki oyunculuk tarzı farklılıklarına bile dikkat edilmemiş filmde. Oyunculardan bazıları sakın bir oyunculuğu seçerken bazılarının teatral performansları da uyumsuzluğu artırıyor. Yunus Emre’nin hakkını ciddiyetle verecek bir biyografi filminin çekileceği günleri beklemek dışında yapacak bir şey yok.

Devrim Evin’in Yunus Emre’yi canlandırırken elinden geleni yapması.

Kıskanç dervişin hikayesine akıl erdirmek mümkün değil.

SAĞ SALİM 2: SİL BAŞTAN

YÖNETMEN Ersoy Güler

UYUNCULAR Burçin Bildik,

Ezgi Asaroğlu, Hüseyin Avni Danyal,

Murat Akkoyunlu, Nazlı Tosunoğlu

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 99 dk.

DAĞITIM Chantier

(Gülen Adam Film)

**İLK FİLM GİDEREK SİĞ
KOMEDİLERE BOĞULMUŞ BU
TÜRK GİŞE FİMLERİ
ORTAMINDA CESURDU. DEVAM
FİLMİ ONDAN ÇOK UZAKTA!**

İNGİLİZ YÖNETMEN GUY RITCHIE'NİN İKİ FİLMİ "KAPISMA" (SNATCH.) VE "ATEŞTEN KALBE, AKILDAN DUMANA" (LOCK, STOCK And Two Smoking Barrels) dünyada olduğu gibi Türkiye'de de genç yönetmenlerce sevilip, taklit edilmek istenen üsluplara sahip filmlerdi.

2012 yapımı "Sağ Salim" aynı hızlı kurguyu, tabularla oynayan kimi sahneleri, karakterlerin ağızlarının ve ellerindeki silahların pek ayarlarının olmaması gibi bazı Guy Ritchie sonrası numaraları bizim yerel karakterlere uygulayan filmlerden biriydi. Sonuçta küçük suçluların ters giden işleri "Sağ Salim" in hikayesinin de omurgasını oluşturuyordu. Ölülerden çok korkan, kendi halinde bir köylü olan Salim'in çok sevdiği külüstür kamyonetiyle bir cenazeyi Sivas'a taşıması gerekirken yolda bulaştığı eli silahlı adamlar, yolunun keşiştiği ölümler ve güzel bir kızla yaşadıkları belli bir mantıkla karışmış ama kimi açıklarına rağmen dinamik bir senaryoyla işleniyordu.

Ancak bu ikinci film, ilk filmin başardığı ne varsa onları elinin tersiyle bir kenara atmış. İlk

filmin en zayıf olduğu yerinden bir devam filmi üretmeye çalışması en büyük hatası. İlk filmin yetişkin ve şiddet dolu hikayesinde baş kahraman Salim'i oynayan oyuncu Burçin Bildik'in bir çocuk filmindeki komik karakter tonundaki oyunculuğu performansı filmin 'koyu' kara mizahını gölgeliyordu. Yani hem bir karakter hem de onu oynayan oyuncuda sorun vardı. Ama buna karşılık bir sinema filminde ilk kez izlediğimiz Fulya Zenginer de akılda kalıcı bir performans veriyordu. Bu sefer hem hikaye tümüyle Burçin Bildik'in tonuna çekilmiş, hem de Zenginer yerine aynı karakterde Ezgi Asaroğlu getirilmiş ki, Asaroğlu'nun ilk filmdeki kıza hiç ama hiç alakası yok. Senaryo zorlama, bir kakofoni temposunda ve neredeyse hiç komik değil! İlk film, tonla ekşiğine rağmen bunun yanında adeta başyapıt!

Olanca bağırtı çağırısına rağmen Murat Akkoyunlu kötü adam rolünde zaman zaman tebessüm ettiriyor...

Burçin Bildik ikinci filminde de abartılı oyunculuğuyla dikkat çekiyor!

PARANORMAL ACTIVITY: İŞARETLİLER

★
ORJİNAL ADI Paranormal Activity:
The Marked Ones

YÖNETMEN Christopher Landon

OYUNCULAR Andrew Jacobs,
Jorge Diaz, Gabrielle Walsh

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 84 dk.

DAĞITIM UIP

**“PARANORMAL ACTIVITY:
İŞARETLİLER” SIĞ KALİPLARA
SAPLANAN VE KOLAYA KAÇMAYI
TERCİH EDEN BİR YAPIM
OLARAK DURUYOR.**

PARANORMAL ACTIVITY” SERİSİNİN YARATTIĞI ÇILGINLIK SAKINLEŞMEMİŞ OLSA GEREK Kİ YAKIN ZAMANDA İZLEDİĞİMİZ “Anormal Aktivite”nin (A Haunted House) ardından yine anlatısını ‘paranormal’ aktiviteler üzerinden kuran bir devam filmiyle karşı karşıyayız. “Paranormal Activity” serisinin 2, 3 ve 4. filmlerini yazan Christopher Landon’ın bu kez yönetmen koltuğuna oturduğu “Paranormal Activity: İşaretliler” yine sıg korku kalıplarından kurtulamayan ve seyircisini belirli kodlara hapsederken kolaya kaçmayı tercih eden bir yapım olarak duruyor.

Gerilimini işaretlenen insanların handikabı üzerine kuran “İşaretliler”, hikayesini bir kez işaretlenmiş olanın yaşadıkları üzerinden dolaşıma sokuyor. Jesse, komşusunun ölümünün ardından önce kolunda bir ısırık görür, ardından da garip şeyler yaşamaya başlar ve bu durum bir noktadan sonra engel olamadığı bir süreç dönüşür. Bu kurtulamadığı durum ve bedenine hükmeden güçle başa çıkamadıkça Jesse’nin çıkmazı da artar. Aslında insanüstü yeteneklere

sahip olsa da bu onun başına bela olmaktan başka bir işine yaramaz. Bunun ona nereden bulaştığını araştırtırken kendisini ölen komşusunun evinde bulur ve durumun gizemi daha da artar.

“Paranormal Activity” serisinden farklı olarak bu kez daha sokak kültürüne yakın bir örnek çıkıyor karşımıza. California’da bir Latin mahallesindeyiz ve Jesse’nin yaşadıkları sadece birkaç kişi arasında değil de ailesi ve arkadaşları da olmak üzere birçok kişinin dahil olduğu, maceralı bir şekilde geçiyor. “Paranormal Activity” serisinden alışık olduğumuz üzere yine el kamerasıyla hareket ederken seyirciyi de gizli bir şey gözetliyormuş havasına sokan bir yapı var. Jesse’yi kimin gözetlediği ve bu gözetlemenin altında ne yattığı da filmin gizemli yanını tamamlıyor.

Daha önceki örneklerden farklı olarak kısıtlayıcı bir mekan yok daha geniş bir alanı kapsıyor.

El kamerası klişesi artık kendini tekrar eden bir duruma dönüştü, tat vermiyor.

ÇOCUK POZU

GLORIA

KAÇIŞ PLANI

YUNUS EMRE: AŞKIN SESİ

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ÇOCUK POZU				★★★★	★★★	★★★★★	
FERAHEFEZA							
GLORIA					★★★★★		
KAÇIŞ PLANI		★★		★★		★★	
PARANORMAL ACTIVITY: İŞARETLİLER							
SAĞ SALIM 2: SİL BAŞTAN				★	★		
YUNUS EMRE: AŞKIN SESİ	★				★		
47 RONIN	★★★★★	★★★★	★★	★★		★★★★	★★
BİR HURDACININ HAYATI						★★★★★	
DİNOZORLARLA YÜRÜMEK		★★			★★		
DİRENİŞ GÜNLERİNDE AŞK			★★★★	★★			
ERKEKLER				★★	★		
GENÇ VE GÜZEL				★★★★★			★★
HALAM GELDİ			★★		★★		
İBLİS'İN OĞLU: 13. VANŞET			★		★		
KEDİ ÖZLEDİ					★★		
KUSURSUZLAR	★★★★★		★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★	
OLDBOY		★★		★★	★★	★★	★★
PATRON MUTLU SON İSTİYOR	★★				★★		★★
SENİN HİKAYEN				★★	★★		★★
SÜRGÜN					★	★★	
WALTER MITTY'NİN GİZLİ YAŞAMI		★★★★		★★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★★
BEYAZ BANT	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
BİR ŞARKININ PEŞİNDE		★★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★★	
YOLLARIN PRENSİ					★★★★		

TAYYİP'İN TAM KARŞISINDAYIZ!

Anlatıcıya, altyazıya gerek duymadan, meydanlarda, ara sokaklarda direnen halkın anlatıcılığına başvuran **“Bu Daha Başlangıç”**, direniş sürecine **“No Future!”**la sınırlanan karamsar bir isyan duygusuyla değil, alabildiğine **iyimser, umut dolu, coşkulu** yaklaşıyor.

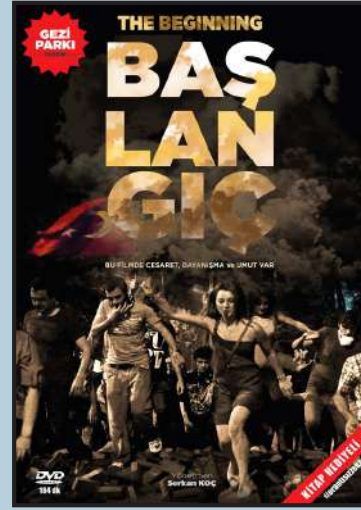
GERÇEKLIĞE ULAŞMAK İLE SİNEMASAL GERÇEKLIĞE ULAŞMAK YA DA GERÇEKLIĞİN GÜZELLİĞİ İLE SİNEMASAL GERÇEKLIĞİN GÜZELLİĞİ ARASINDAKİ İLİŞKİ, ÖZELLİKLE DEVRİMCİ SİNEMANIN ANA tartışma konularından biridir. Bu tartışma aynı zamanda dramatik yapı, belgencilik ve kurguya ilişkin yaklaşımları da içerir ve doğaldır ki taraflar arasındaki ‘farklı bakış açıları’na karşın pek çok ortak nokta, daha doğrusu ortak bir amaç söz konusudur. Örneğin Dziga Vertov’un, ‘karşıt anlamları içeren görüntülerin’ bir araya getirilmesiyle ulaştığı ‘çarpıcı ve kışkırtıcı’ sonuçlara dayanan Sinema-Göz (Kino-glaz) anlayışı, kameranın gözüyle kaydedilenlerin sunum biçiminin, seyircinin bilincini yükseltmesini hedeflemesiyle 1920’lerden günümüze dek süren muazzam bir etki gücüne sahiptir.

Aslında yalnızca ‘kameranın gözü’ değil, ‘insanın gözü’ de bir anlamda aynı işlevi görür. ‘Bakmayı’ bildiğimiz sürece ‘gördüğümüz’ her şey, bilincimizi etkiler, bizi şöyle ya da böyle değiştirir.

Gerçekten şanslıyız... Yitirdiğimiz gençlerin acısı ve hep taze kalacak öfkesi bir yana; 31 Mayıs 2013’ten bu yana, yani kısaca Gezi Direnişi olarak tanımlayabileceğimiz büyük halk hareketinin başlamasıyla birlikte o kadar çok şeye baktık, o kadar çok şey gördük ve o kadar hızla ‘değiştik’ ki... Binlerce saatlik görüntü ve yaşanmışlık içeren, son derece çarpıcı klipler, şarkılar, sloganlar, duvar yazıları yaratan Gezi Direnişi’nin sinemasal gerçekliği ulaşılmış somut sonuçlarından biri de Serkan Koç’un yönettiği “Bu Daha Başlangıç” adlı, alabildiğine yalın ama bir o kadar da güçlü belgesel. İlk gençlik yıllarından beridir cıva gibi bir devrimci olarak tanıdığım Koç, çoğunu bildiğimiz, içinde yer aldığımız ‘görüntüleri’ öyle bir ‘çarpıcılık

ve kışkırtıcılıkla’ kurgulayıp sunmayı başarmış ki çalışmasında, biber gazını ve tazyikli suyu da, ‘Kimyasal Tayyip’i de, diktatörden bir komedyen yaratan gençliği de, “Müslüman zulme boyun eğmez” diyen başörtülü direnişçi genç kızları da, direnişin tam içinde yer alıp tüm yaşananlara direnişçilerin safından bakan kamerayı da iliklerinize dek hissetmemeniz mümkün değil. 2012 yılında Ankara’daki halk hareketini konu alan “Ankara” ve Silivri barikatlarının yıkılışını belgeleyen “Kutsal İsyan” bölümleriyle birlikte, 49/51 yapım şirketinin “Ayağa Kalkan Türkiye” üçlemesinin son halkasını oluşturan “Bu Daha Başlangıç”, Gezi sürecine ilişkin en başarılı ve kalıcı çalışmalardan biri olacak açıkça söylemek gerekirse. “Tam bağımsız Türkiye mücadelesi veren Türkiye Cumhuriyeti halkına, devrim şehitleri Abdullah Cömert, Ethem Sarısülük, Mehmet Ayvalıtaz ve Ali İsmail Korkmaz’a armağanımızdır” notuyla sunulan filmin, eylemin duvar yazılarını fotoğraflayan pırlıl pırlıl bir albümle birlikte sunulduğunu da not düşelim.

Geçen hafta, “Başbakana hakaret... Halkı kin ve düşmanlığa tahrik” suçlamalarıyla hakkında soruşturma başlatılan belgeseliyle ilgili olarak savcıya verdiği ifadede, “Ben Tayyip Erdoğan’ın halkı kin ve nefrete teşvik ettiğini kanıtladım ve yargılanması gereken odur” diyen Serkan Koç, film serisinin ne zaman

tamamlanacağını da şöyle ifade ediyor: “Ankara’yı işgal eden diktatörlerin sarayları fethedilip, tepesine Türk bayrağı dikilince... O günler çok yakın.”

Anlatıcıya, altyazıya gerek duymadan, caddelerde, meydanlarda, ara sokaklarda direnen halkın anlatıcılığına başvuran “Bu Daha Başlangıç”ın en dikkat çekici yanı, olan bitene “No Future!”la sınırlanan karamsar bir isyan

duygusuyla değil de alabildiğine iyimser, umut dolu, coşkulu, gülen çehreler ve gözler aracılığıyla yaklaşması...

Anlatmakla bitmeyecek enfes ayrıntılar yakalamış Serkan Koç... Direnişin sembolleşen fotoğraflarından birinde, polis saldırısına karşısında Türk bayraklı kız arkadaşının elinden tutup koşmaya çalışan BDP bayraklı gencin az ötesinde polisler karşı bozkurt işareti yapan safari şapkalı adamı anımsamayan yoktur herhalde. İşte örneğin o direnişçinin yakın çekim görüntüleri var ve gerçekten de seyretmeye, dinlemeye değer.

Yakın çekimler, uzak çekimler, tek tek direnişçiler, kitleler, polisler, bayraklar, halka saldırılar... “Alo neredesiniz?”in yanıtının “Tayyip’in tam karşısındayız” olduğu bir ‘başlangıç’ın, hiçbir şey değilse bile sırf ‘ruh tazelemek’ için seyredilmesi-seyrettirilmesi gereken öyküsü “Bu Daha Başlangıç”. Şimdiden not düşebiliriz ki devamı da gelecek.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

YAĞMURDAN SONRAKİ SOLUK AYIN HİKAYELERİ

Japon sinemasının dünyaya açılmasında büyük pay sahibi olan ustalardan **Kenji Mizoguchi'nin** 1953 tarihli başyapıtı “Yağmurdan Sonraki Soluk Ayın Hikayeleri” (**Ugetsu Monogatari**), zaaflarına her daim yenik düşen insanoğlunun bu yenilgisinin arkasında yatan nedenlere odaklanıyor. ‘**Şiirsel gerçekçi**’ tonunu fantastik bir yapıyla da destekleyen film, Mizoguchi’ye **Venedik’te Gümüş Aslan** ödülü kazandırmıştı. Görüldüğü yerde izlenmesi gereken, sinema tarihine mal olmuş has klasiklerden...

JAPON SINEMASININ 1950’LERDEN İTİBAREN BATI’DA TANINMAYA BAŞLAMASININ MERKEZİNDEKİ FİLMLERDEN BİRİ “YAĞMURDAN SONRAKİ SOLUK AYIN HİKAYELERİ” (UGETSU MONOGATARI). BU BAŞYAPITIN MİMARİ KENJİ MIZOGUCHİ İSE JAPONYA’NIN YETİŞTİRDİĞİ EN ÖNEMLİ SINEMA ADAMLARINDAN BİRİ. KENDİSİNE VENEDİK’TE Gümüş Aslan kazandıran filmiyle hikaye anlatma dersleri veren üstat, bir tür ‘karanlıktan aydınlığa çıkış’ formülü üzerinden yürüyor burada. Akinari Ueda’nın 18. yüzyılda yazdığı hikayelerden yola çıkarak hayata geçirdiği filmin atardamarıysa ‘insan’, her daim olduğu ve olması gerektiği gibi.

Aynı köyde yaşayan ve komşu olan iki çiftin zaaflarla örülü hikayelerini anlatıyor film. Savaşın kapılarına kadar dayandığı bir dönemde, farklı motivasyonlarla da olsa ‘ağgözlülük’ün tuzağına düşen evin erkeklerinin eylemleri belirleyici oluyor bu sertüvende. Biri umutsuzca samuray olmak istiyor, diğeriye daha çok kazanmanın planlarını yapıyor. Köyde fırınladıkları porselen kapları satmak için kente gittiklerindeyse ipler kopuyor.

Herkes (ama herkes) bir tarafa savruluyor. Biri hayaletli bir evin sahibesinin tuzağına düşüyor, diğeriye yalan yanlış bir şekilde samuray oluyor. Kadınlarsa çok daha vahim sonuçlarla yüzleşiyorlar. ‘Samuraycılık’ oynayanın karısı, savaş atmosferinde tecavüze uğruyor

ve fahişeliğe itiliyor. ‘Hayaletçilik’ oynayanın karısı ise çocuğuyla birlikte köyde kalıyor, ama onun da sonu trajik işaretler taşıyor. Her şey sona erdiğinde ve yerli yerine oturduğunda geriye dönüp bakan karakterler, ödenen bedellerin ağırlığı altında ezilip un ufak olduklarını görüyorlar, ama hayatın bu şekilde devam etmesi gerektiğini de kabulleniyorlar, tüm eksik ve gedikleriyle...

Kenji Mizoguchi, “Yağmurdan Sonraki Soluk Ayın Hikayeleri”ndeki hikaye anlatımıyla benzersiz anlar yakalamayı başardığı gibi, bütünsel olarak da çarpıcı bir resim ortaya koyuyor. Bir ‘çember’ çiziyor yönetmen, karakterleri başladıkları noktaya döndürüyor, meselenin başlangıç noktasından kaynaklandığını işaret edercesine. Ağgözlülüğün ipuçlarını daha ilk kareden veren hikaye, çemberin sonraki aşamalarında bu durumu iyice kıskırtıyor ve içinden çıkılmaz hale getiriyor. Hasarlar devreye girdiğinde insanoğluna düşünme fırsatı tanıyor ve geri dönüşsüz yolculuğun yarattığı tahribatı gösteriyor. Bir noktadan sonra iplerin koptuğu, karakterlerin ne yaptıklarını bilemez hale geldikleri bu resim, zaaflarını kontrol edemeyen bir yaratık olan insanın giderek (ve hızla) kayboluşunu belgeliyor.

Filmin beslendiği kaynakların başında gelen Japon hayalet hikayeleri, yapımın ‘şiirsel gerçekçi’ tonuna fantastik bir boyut eklemeyi

başarıyor. Bir yandan gerçeğin ayak izlerini takip eden bir hikaye izlerken, öte yandan da 'hayaletler alemi'nin bu gerçekliğe müdahalesine tanık oluyor, filmin başkarakterlerinden birinin bu yolla deşifre edildiğini görüyoruz. Gözü 'hayalet kadın'dan başka bir şey görmeyen karakterin serüveninin bir kez daha 'hayalet'le kesişmesiyle finalde gerçekleşiyor. Onun zaafının bu kez 'iyicil' bir sonuçla anlamlandırıldığını tespit ediyoruz. Karısının hayaleti (hayali) tarafından karşılanan adam, günahlarından arınabilmek için bir fırsat yakalıyor böylece.

"Yağmurdan Sonraki Soluk Ayın Hikayeleri", zaaflarına yenik düşen karakterleri körü körüne yargılamaktan uzak bir görüntü veriyor. Savaş koşullarının ağırlığına da bir pencere açıyor ve onların eylemlerinde belirleyici olan unsurlar arasına katıyor bu durumu.

Savaşanlar kadar uğruna savaşanların da insanlıktan çıktığı bir atmosfer ortaya koyuyor film. Bu yolla 'kırılma'yı daha anlamlı bir noktaya çekmeyi başarıyor, karanlığı iyice hissettirdikten sonra 'aydınlık'la yüzleştiriyor karakterleri. Fiziki koşulları olduğu kadar ruhları da yerinden söküp çıkaran bir yıkıcılığa sahip savaş olgusu, filmin yol haritasını da belirliyor bir bakıma. Karakterler, böylesi bir atmosferde 'karar verici' olmanın çok uzağında kalıyor, eylemlerinin

sonuçlarını göremeyecek kadar körleşiyorlar.

Mizoguchi'nin çizdiği çemberin bütün aşamalarında bir 'kıyma makinesi' efekti söz konusu. Koşulların direktmesiyle harekete geçen bu makine, karakterleri ezip parçalıyor ama yok etmiyor, 'başka bir şey'e dönüştürüyor. Bir bütün olarak kalmalarına imkan tanımayan bu durum, özellikle ruhsal çözülme had safhaya taşıyor ve 'açlık'ın tetiklediği bir resim ortaya koyuyor.

İnsanı olmadık noktalara savuran açlık mefhumu, özellikle ruhun beslenemediği durumlarda 'karartıcı' etki yapıyor ve lime lime ediyor bütün bir resmi, insanoğlunun her çağında olduğu gibi. Mizoguchi, sırtını dayadığı bu gerçekliğin damarlarında akan kanı döküyor, hiç acımadan.

Evet, bir miktar 'hoşgörü' de seziliyor onun bakışında, ama genel toplumda kimseyi 'haklı' çıkaracak bir hamlede bulunmuyor. Şiirsellikle dengelediği bu tavır, koşullar ne kadar zorlarsa zorlasın, insanın 'ayakta kalması' gerektiğinin altını çiziyor.

Biliyor o da bunun hiçbir zaman gerçekleşmediğini ve bundan sonra da gerçekleşmeyeceğini, ama kapıyı da tümenden kapamak istemiyor. Ders almayı bir türlü beceremeyen insanın bir noktada 'çıkış açısı'nı göreceğini umut ediyor, yüzünü aydınlığa çevirerek...

“KADININ BEĞENİLME İSTEĞİ BİR DEVRİMDİR!”

Yeni dönem **Şili** sinemasının öncülerinden, genç yönetmen **Sebastián Lelio**, dördüncü filmi “**Gloria**” ile orta yaşlı bir kadının aşk arayışının peşinde bizi her manada **devrime davet ediyor**, izlemekle yetinmeyin!

40 YAŞINDAKİ SEBASTIÁN LELIO, “KADINDAN KORKMAMAYI ÖĞRENDİĞİMİZDE TEKAMÜL GERÇEKLEŞECEK!” DİYOR. ORTA YAŞLI BİR KADININ AŞK ARAYIŞINI ANLATAN “GLORIA”YI izledikten sonra bunun sevgiye tekabül ettiğini memnuniyetle göreceksiniz. 2005’teki ilk filmi olan şahane kara aile komedisi “La Sagrada Familia”dan bu yana son dönem yükselen Şili sinemasının öncülerinden. Arkadaş olmak isteyebileceğiniz denli hoş insan ve yetenekli sinemacıyla geçtiğimiz yıl “Gloria” ile yarıştığı Berlin Film

Festivali’nde görüştük. Beklentilerin aksine Altın Ayı ödülünü alamasa da başrolündeki Paulina García’ya ‘en iyi kadın oyuncu’ ödülünü hakkıyla kazandıran filmin başarısıyla şahsen gezindiği İstanbul ve San Sebastián’da da bolca konuştuk.

Filmle ilgili ilk hissim, “İşte gerçekten kadın seven bir yönetmen” oldu!

Şahane bir iltifat! Annem, teyzem, kadınlar arasında büyüdüm, sevgi ve şevkatle sarmalandım. Bu, ‘vazife’ gibi zaten verilmesi gereken, doğal bir sevgiymiş

gibi görünür, oysa kasıklıklarına iyi kılıf uyduran erkeklerden farklı bir enerji ve emek var orada. Bence gelecekle ilgili bir umudumuz varsa eğer, o da kadınlardır. Kadından korkmamayı öğrendiğimizde tekamül gerçekleşecek!

“Gloria”nın film hikayesi nasıl başladı?

Ben çocukken, annem araba kullanırken sürekli şarkı söylerdi; yani düşlerini, umutlarını ve acılarını söylerdi. Bence son derece sinemasal bir şey bu! Şarkı söyleyen kadınlar! İşte buradan film çıkar, çıkmalı diye düşündüm. Yani kameramı herkesin odaklandığına değil, yan tarafa döndürüp kimsenin bakmadığı bu kadınlara bakmam gerekiyordu.

Filmin hemen her sahnesinde izlediğimiz başroldeki Paulina García şahane!

Aklıma gelen ilk isim oldu. Şili’nin bence en iyi kadın oyuncusu. Yaşananları onun aracılığıyla anlatacağım için bedenine, ayağına başına, kaşına gözüne odaklandım. Amaç kanlı canlı, arzu eden ve arzulanın bir kadını yansıtmaktı. Zaten meselem, hep neyi değil onu nasıl çekeceğim olur.

Orta yaşlı bir kadının aşk arayışı sinemada fazla yer bulmuyor, bulan da maalesef feci klişelerle temsil ediliyor. Sizin düşmekten korktuğunuz tuzaklar var mıydı?

PAULINA GARCIA: “HAINLER ARAMIZDA!”

Paulina Garcia, geçen yıl Berlin'in en şahane keşfi oldu! Oysa ki Şili'nin özellikle tiyatrodan en önemli kadın oyuncularından birisi, ayrıca tiyatro yönetmeni ve oyun yazarı. 53 yaşındaki Garcia, Batı kültüründeki gençlik saplantısına isyan ediyor ve “Yaş ve çıplaklık, sinemanın baş edemediği iki büyük sorun” diyor. 58 yaşındaki Gloria rolü için yönetmen kendisine teklif getirdiğinde ortada henüz senaryo yokmuş, birlikte konuşarak ilerlemişler. Gloria'yı “Koca ve çocuk derken, başkalarının hayatında yardımcı rol oynarken, sonunda kendi yaşamının başrolünü ele geçiriyor” sözleriyle özetliyor. Arada duraklayarak ama doğru kelimeleri bulduğunda coşkuyla konuşan, etkileyici bir kadın. Rolü için çok çalışmış: “Onun ‘havası’ nı yakalamalıydım, yani başına gelenler değil, kendisini ifade etme biçimi önemliydi”. Her zaman role kendinden bir şeyler kattığını söyleyerek oyunculuk prensibini açıklıyor: “Yani Gloria bir yanıyla da benim. Bunu bulup çıkarmak önemli, benim için sadece ‘oynamak’ olmaz!” Çıplak sahnelerde önce endişelenmiş ama bunun çekimlerde performansına engel olmadığını keşfetmesiyle coşmuş, “Çıplaklık her yaşta zordur ama olabiliyormuş!” diyor. Uzun yıllar faşizmle yönetilen Şili’de kadının hâlâ bastırıldığını söylerken erkeklerin kaçamak oynadığından bahsediyor. Bu durumda Gloria’nın aşkı bulduğu yaşlı adamın (Sergio Hernández) geçmişine dair tekinsiz hissiyattan söz etmek elzem oluyor ama o da yönetmen gibi meseleyi doğrudan politikaya bağlamak taraftarı değil. Vine de “Gloria’nın yaşadıkları çok katmanlı. Belki de en önemli mesele ihanettir hayatta. Ve hainlerin aramızda rahatça yaşamasıdır. Gloria kendine karşı dürüst. Hayatla, kadınlığıyla yüzleşmekten kaçınmıyor. Şili de bu değişimi istiyor” diyerek mevzuu can alıcı şekilde bağlıyor.

Karakterle aşırı sempati kurmaktan korkarım! İzleyicinin film içerisinde Gloria ile adım adım yaklaşmasını istedim. Önyargılarımızın bir insanı tanıdıkça değişmesi gibi. İlk anda onu bir bekarlar gecesinde gördüğümüzde ilgiye ve herhangi bir erkeğe muhtaç, orta yaşlı kadın olarak mimleyebiliriz. Oysa hepimiz yaş ve cinsiyetten bağımsız böyleyiz ama erkek egemen ikiyüzlü algı bunu reddediyor. Ardındaki arzuyu, yaşam enerjisini görmezden geliyoruz.

Kadının arzulananmayı istemesi müthiş bir başkaldırı oluyor!

Aynen! Biz doğrusu maço bir halkız, dünyanın çoğu da böyle ama darbeler ve huzursuzluklarla dolu kendi tarihimizde faşizm, kadının gelişmesini de engelledi. Gloria da kendisine biçilen role itiraz ediyor.

Zaten filmde Gloria’nın ve Şili halkının statükoya karşı değişim talebi de inceliklerle birbirine bağlanmış...

Klişe anlamda politik bir film yapmak

istemedim, çünkü zaten bu oyunun, siyasal ve toplumsal dinamiklerin içindesiniz. Bir kadının görülmek, fark edilme ve beğenilme isteği de bir devrimdir! Bu yaş kuşağı kadınlar, Katolik okullarda, kendilerini evlilik ve çocuklara adanmak için yetiştirildiler. Çocuklar büyüyünce yapayalnız kaldılar ve ilk kez hayatı sorgulama ve kontrolü ele alma şansları oldu. Metafora gerek yok; kadının değişim talebi zaten toplumun talebidir! Buyrun, devrim yapın yani!

KUZEYLI NANOOK

Robert J. Flaherty'nin 1922 yapımı filmi “Kuzeyli Nanook” (Nanook Of The North), **Inuit Eskimoları**'nın ‘o gün’ünü belgeliyor. Belgesel, bir tarafıyla **antropolojik** okumalara kanıtlar sunan bir belge; diğer tarafıyla da Batı bakışı üzerine kafa yorduran **büyüleyici** bir durum öyküsü...

KİMİ KAYNAKLARA GÖRE SINEMA TARİHİNİN İLK UZUN METRAJLI BELGESELİ “KUZEYLI NANOOK”. AYNI ZAMANDA SINEMA TARİHİNDE EMSALİ ÇOK AZ BULUNUR BİR ÇABANIN ÜRÜNÜ... BELGESELİN YÖNETMENİ ROBERT J. FLAHERTY, HAYATININ İLK ÖNCE ÜÇ, DAHA SONRA DA BUNA EK OLARAK BİR YILINI DOĞU KANADA INUIT ESKİMOLARI'NI ‘belgelemekle’ geçiriyor. Üç yıllık çalışması, dönüş yolunda sigarasının kurbanı olunca geri dönüp aynı belgeseli yeniden çekmek durumunda kalıyor. 1922’de ve olmayan teknolojik imkanlarla ‘bilinmeyen’le temasa geçen Flaherty, sinema tarihinin hem en büyüleyici hem de en tartışmalı işlerinden birine imzasını atıyor.

“Kuzeyli Nanook” belgeseli, ‘göreceli’ ilkel insanın yaşam alışkanlıklarıyla ilgileniyor. Kavgacı ve buz gibi bir iklimin hüküm sürdüğü bir coğrafyada tek derdi hayatta kalmak olan insanların hikayesi... Yakaladıkları balıkları daha etkili bir silaha sahip olmadıkları için dişleriyle öldüren, fok balıklarını avlayıp yiyerek yaşamını sürdüren ‘vahşi’ insanlar. Bu noktada ‘vahşi’ vurgusu çok mühim. Zira ‘avrupamerkezci’ bakışın, nam-ı diğer beyaz adamın ‘vahşi’ mefhumuna nasıl bir anlam kazandırdığı malum. Bu noktada “Kuzeyli Nanook”u makul ve adil bir şekilde irdelemek için diyalektikten nasibini almış bir paradigmayla yola çıkmanın şart olduğunu belirtmek gerek.

“Kuzeyli Nanook”un fikir bazında önceden planlanmış bir akışı yok. Flaherty, bir Eskimo ailesinin peşine düşüyor; onların her adımını birkaç metre arkalarından takip ediyor. Bu süreç aracılığıyla, henüz emekleme dönemini yaşayan sinemaya hayal bile edilemeyecek kimi sekanslar kazandırıyor. Bir örnek olarak, bunların en akılda kalıcı olanlarından birini, bir iglo inşa etme sahnesini işaret edebiliriz. Kuzeydeki günlük hayatın ritüellerinden biri olarak görselleştirilen, lakin işin ‘beyaz adam’ tarafında ziyadesiyle yeni ve çarpıcı bir yansıması olan bir eylem. Bu örnek, aslında belgeselin ruhunu neredeyse eksiksiz bir şekilde görünürlü kılıyor.

“Kuzeyli Nanook”u iki farklı yaklaşımla ele almalıyız. Bu yaklaşımlardan ilki, belgeselin bir ‘beyaz adam romantizmi’ olduğunu kabul eden görüşü kapsıyor. Bizleri antropolojinin temellerine kadar götüren bu fikir, beyaz adam-vahşi adam çatışmasının tarihsel çetrefillerinden doğuyor aslında. Batılı medeniyetlerin kendilerinden olmayanlarla duyuşsal teması ilk kurduklarında takındıkları “Onları medenileştirmeliyiz” fikriyle maskelenmiş tavırları... Kabul edelim ki Flaherty, “Kuzeyli Nanook”ta dibine kadar batımerkezci bir paradigmayla çıkıyor yola. Fikir bazında gerçekleştirdiği tüm hikayeyi, derin bir retorikle şiirselleştiriyor ve Eskimo kültürüne dair her şeyi

romantize ediyor. Yani, batıya eskiden beridir görmek istediğini gösteriyor; sırtını da meşhur ‘noble-savage’ (bilge vahşi) övgüsüne yaslayarak gönlünü ferah tutuyor. Bugünlerde ‘küreselleşme’ olarak addedilen ve Chomsky’nin ‘zenginler için sosyalizm’ olarak nitelediği ‘ekonomik’ olduğu kadar ‘sosyolojik’ esaretin kökenine dair önemli bir dayanak noktası sunuyor. Taş çatlasa bir buçuk metrelik bir kanoya sığabilen, insanın temel gereksinimleri tarafından tanımlanan bir dünya haricinde hiçbir şeyin farkında olmayan bir aile, “Kuzeyli Nanook”ta insanın en saf ve temiz halini temsil etmekten ziyade bir an önce bu hayattan kurtarılması gereken, medeni olmayan ve olabileceği kabul edilmeyen bir hayatı sembolize ediyor.

İkinci yaklaşım ise ilkine nazaran daha teknik ama mutlaka ilkiyle beraber tartışılması gereken bir düşünceler silsilesinden meydana geliyor: “Kuzeyli Nanook”, belgesel türünün temellerini atan ve zamanının çok ötesinde bir başyapıt. Kendi yoluna çok uzakta duran başka insanların yaşam koşullarıyla ilgilenen, bu ilgiyi paha biçilmez bir görsel altyapıyla birlikte tesis eden ve ikna edicilik babında eşi benzeri olmayan –politik olarak doğru yahut yanlış- idiografik saptamalarını kendinden emin bir şekilde takdim eden Flaherty, kendinden sonraki ‘liberal’ dünya için yol gösteriyor adeta. Kamerasını öyle kullanıyor ki, 2000’li dünyalardan 1920’lere bir tünel açıyor; sinemayı bir ‘zaman makinesi’ hüviyetine büründürüyor. Birkaç yıllığına olsa da, kendi varlığını bu ‘emekçi’ ve çok kısıtlı alanında ‘sosyal’ insanların yaşam mücadelesine ekliyor. Bir taraftan tüm şüphelerimiz cepte dururken, belgeselin ‘karmaşık’ güzelliğine ve Flaherty’nin cefakesş azmine hayran kalmamak pek de ihtimal dahilinde değil.

“Kuzeyli Nanook”, şartlanmış ve batılı bir gözle ‘bilinmeyen’ ve ‘öğretilmek istenen’ Kuzey’in alışkanlıklarını deşen, antropolojik çıkarımlarıyla belirgin bir ‘yaşam tarzı’ portresi çizen ve bir şekilde hakkındaki tartışmaları tarihteki öneminden ayrı bir yerde tutabilen bir belgesel. Düşündürdükleriyle, şüphe ettirdikleriyle, tartıştırdıklarıyla, hatırlattıkları ve unutturdıklarıyla birlikte çok önemli ve ‘hayat değiştirecek’ türden. Bundan yüz yıl evvel yaşamış insanları ‘bizleştirdiği’ için ve onları belgeselin anladığından daha iyi anlamamız için kapılar açabildiği için bile yoğun bir ilgiye mazhar.

Son olarak, belgeselle birlikte zaman tünelinin diğer ucundaki arkadaşımız haline gelen, baş Nanook’umuz Allakariallak’ın belgeselin çekimleri tamamlandıktan çok kısa bir süre sonra ‘açlıktan’ öldüğünü ekleyelim.

YOLLARIN PRENSİ

★★★ **ORJİNAL ADI** Prince Avalanche **YÖNETMEN** David Gordon Green **OYUNCULAR** Paul Rudd, Emile Hirsch, Lance LeGault, Joyce Payne **YAPIM/SÜRE** 2013 ABD, 94 dk. **GÖRÜNTÜ/SES** 2.35:1, 5.1 ve 2.0 DD İng. **ŞİRKET** Bir Film (The Match Factory)

GEÇEN YILKI BERLİN FİLM FESTİVALİ'NDE YÖNETMENİ DAVID GORDON GREEN'E GÜMÜŞ AYI KAZANDIRAN "YOLLARIN PRENSİ" (PRINCE AVALANCHE), 2011 YAPIMI İZLANDA FİLMİ "HER YOL MÜBAH"IN (Á ANNAN VEG) AMERİKANLAŞTIRILMIŞ versiyonu. Hafsteinn Gunnar Sigurðsson imzalı filmi Amerikan semalarına aktarırken, hikayeyi 1987'deki yangınlarla harap olmuş Teksas ormanlarına taşıyor yönetmen Green...

İssız bölgede, sevgilisinin kardeşiyle birlikte yol işinde çalışan Alvin var hikayenin merkezinde. Bütün günlerini bomboş yola şerit çekerek geçiren ikilinin, 'yalnızlık'ın da tetiklediği kimi hesaplaşmaları yaşadıkları bu hikaye, bir yandan 'erkeklik' kavramı üzerine sağlam cümleler sarf ederken, öte yandan da 'soyutlanmış' bir yaşam alanının insan ruhuna yaptığı etkiyi belgeliyor. Taban tabana zıt karakter özelliklerine sahip bu iki adam, hayattan beklentileri açısından da anlaşıyorlar. Alvin, oturmuş bir hayat tarzını savunurken, karşısındaki Lance ise gençliğinin de verdiği delişmenlikle yaklaşıyor hayata.

David Gordon Green, yazıp yönettiği "Yolların Prensi"nde minimalizmin sularında gezinmeyi tercih ediyor ve filmini 'basit' bir rotada dolaştırıyor, karmaşık yollara sapmasına izin vermiyor. Karmaşayı insan ruhunda arıyor yönetmen ve iki karakterin düşünce evreninin dehlizlerinde gezinerek bir tür 'isyan' atmosferine yöneliyor. Düşünecek bol zamanı olan iki karakter, dinginliğin onlara sunduğu avantajlar kadar dezavantajlarla da baş başa kalıyor. Bu durum, bir yandan derin bir nefes alıp sağduyulu bir şekilde düşünmeyi sağlarken, öte yandan da bendini çiğneyip aşmaya meyilli bir ruh halini tetikliyor.

Popüler sinemanın iki gözde oyuncusunu, Emile Hirsch ve Paul Rudd'ı böylesi 'duran' bir projede oynatma tercihi tartışılabilir ama tartışılmaz olan, David Gordon Green'in bu iki aktörden azami verimi almış olması. Özellikle Paul Rudd'ın Alvin karakterini canlandırırken sergilediği minimal hamleler, filmin atmosferini

belirleyici özellikler taşıyor, ki ona eşlik eden Emile Hirsch de kontrollü bir performansla görevini yapıyor. Oyuncular demişken, yangınlardan zarar görmüş gerçek bir karakter olan Joyce Payne de projeye sonradan eklenmiş olduğunu hissettirmiyor bize. Yönetmenin çekimler sırasında tanıyıp projeye dahil ettiği kadın, filme hüznü bir yapı kazandırıyor ve iki ana karakterin dünyalarının genel atmosferle buluşmasının anahtarı oluyor. Dört karakterli filmin son oyuncusu Lance LeGault da 'kamyon şoförü'yle hikayeye hem rahatlatma imkanı tanıyor hem de gerçekliği az da olsa törpülemeyi başarıyor, denge unsuru haline geliyor.

"Yolların Prensi", herkesten ve her şeyden soyutlanmış bir dünyanın insanı hangi noktaya taşıyabileceğinin belirsizliğine vurgu yapıyor daha çok. İssızlığı bir karaktere dönüştüren film, hikayenin iki kahramanının dünyalarına bu yolla bir müdahalede bulunuyor. Sonsuz sessizlik ve uzayıp giden yol, karakterlerin içsel yolculuğunun nereye doğru akacağına karar veriyor adeta. O yolda devam ettikleri sürece, o yolun 'yolcusu' olmak zorundalar sanki. Sonlara doğru yaşadıkları 'patlama' bile iki adamı bu yoldan çıkaramıyor. Evet, her ikisi de birbirlerinden öğreniyor ama yolun ortasına çizdikleri sarı şeritlerden uzaklaşıyorlar. Onları ayıran yol, ikilinin birleşmesini sağlıyor bir noktadan sonra.

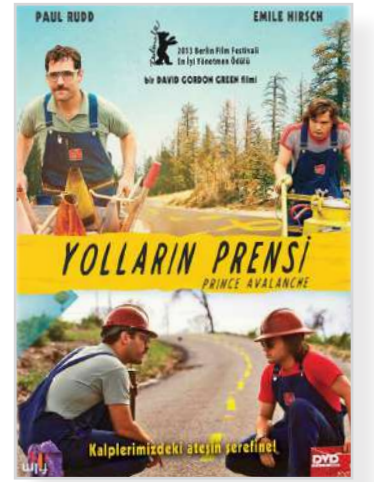
Bu küçük ve 'basit' filme dair notlarımızın sonunda müziğe de değinmeden geçmeyelim. 2004'te İstanbul'a da gelen ve kanlı canlı dinleme şansına kavuştuğumuz Explosions in the Sky grubunun müzik çalışması, "Yolların Prensi"nin minimal ruhunu kavramış işaretler taşıyor, filme artı değer katıyor.

Alvin'in 'esrarengiz kadın'la karşılaştığı sahne, hikayenin içine leziz bir 'kısa film' gibi nüfuz ediyor.

İki ana karakter arasında gerilim, zaman zaman 'komik' olmaya doğru eğilip bükülüyor.

**DAVID GORDON GREEN
POPÜLER SİNEMANIN
İKİ GÖZDE OYUNCUSU,
EMILE HIRSCH VE PAUL
RUDD'I BÖYLESİ
'DURAN' BİR PROJEDE
OYNATMIŞ VE İKİSİNDEN
DE AZAMI VERİMİ ALMIŞ!**

BEYAZ BANT

★★★★★

ORJİNAL ADI Das Weiße Band
YÖNETMEN Michael Haneke

OYUNCULAR Christian Friedel, Ernst Jacobi, Leonie Benesch, Ulrich Tukur, Ursina Lardi

YAPIM/SÜRE 2009 Avusturya, 137 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 5.1 DD Almanca (T.A)

ŞİRKET Bir Film

HANEKE SINIFSAK VE
KÜLTÜREL KODLARIN
ARKASINDA YATAN
'KÖTÜCÜLLÜĞÜ'
GÖSTERİYOR YİNE.

BEYAZ BANT", BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NIN BAŞLADIĞI HABERİYLE SONA ERİYOR. BURASI ÖNEMLİ. ALMANYA'NIN NAZİ GEÇMİŞİNE dair genel kaniyi alt üst eden bir finalle karşı karşıyayız demektir bu. Çünkü, Almanya'da Nazilerin iktidara geliş sürecine dair yorumların büyük çoğunluğu Birinci Dünya Savaşı'ndaki mağlubiyetin yarattığı derin hayal kırıklığına, savaş sonrası ekonomide yaşanan çöküşe ve Rusya'dan sonra bu ülkede beklenen büyük devrimin yenilgiyle sonuçlanmasına bağlanır.

Oysa usta yönetmen Michael Haneke, Altın Palmiye kazandığı bu filmiyle durumun hiç de öyle olmadığını gösteriyor seyircisine. Birinci Dünya Savaşı'nın hemen öncesinde Protestan Kuzey Almanya'nın bir köyündeyiz. O dönem orada öğretmenlik yapan kişinin geriye dönüşlerle anlattığı hikâyede, bu sıradan köyün derinliklerinde yatan 'Nazi' izlerini sürüyoruz.

Baron, papaz, öğretmen, doktor, çiftçiler ve çocuklardan kurulu bu köy, bir anlamda küçük çaplı bir 'Almanya' olarak tasarlanıyor. Yani egemen sınıfların, dinin, devlet görevlilerinin ve

altsınıfların oluşturduğu bir deney ortamı! Haneke sinemasının alameti farikalarını; yani sınıfsal ve kültürel kodların arkasında yatan 'kötücüllüğü' bir kez daha görüyoruz. Ancak, önceki ve sonraki filmlerinden farklı olarak bu kez 'tarihselliğe' soyunduğunu, hep yaptığı gibi insanın karanlığına yolculuk yaparak toplumu incelemek yerine bu kez toplumun karanlıklarına dalıp, insanı anlamaya dair bir seyir izlediğini söylemeliyiz.

Garip kazalar, açıklanamayan ölümler, kimin çıkardığı belli olmayan yangınlar vb. birbirinden garip olaylarla ilerleyen film, iktidar baskısı, din, eğitim, aile gibi kurumların en gerici yönlerinin bir araya geldiğinde nasıl bir toplumun temellerini attığını gösterirken; bunun sonuçlarını da muhtemel ki Nazi Almanya'sı dönemine havale ediyor!

Film görüntü yönetmeniği Christian Berger'in enfes siyah-beyaz kadrırları.

Göndermeler bulunsa da faşizm konusunda 'devlet' vurgusuna daha fazla vurgu yapılabilir miydi?

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

Altyazı

OCAK 2014

Coen Kardeşler'den
Sen Şarkılarını Söyle

Jacques Rancière ile
Ekran Başında Söyleşi

Her Daim Bahar: *Gloria*

Rüzgâr Gibi Geçmedi: *12 Yıllık Esaret*

Duvarların Teni: *Kusursuzlar*

Duygusal Yatırım: *Çocuk Pozu*

www.altyazi.net

BİR ŞARKININ PEŞİNDE

★★★★★

ORJİNAL ADI Searching For Sugar Man

YÖNETMEN Malik Bendjelloul

OYUNCULAR Rodriguez, Stephen 'Sugar' Segerman, Dennis Coffey

YAPIM/SÜRE 2012 İsveç - İngiltere, 83 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.78:1, 5.1 DD İngilizce (T.A.)

ŞİRKET Bir Film

**MÜZİK ENDÜSTRİSİNİN
KİRLİ ÇARKLARI
ARASINDA OLUP
BİTENLERE ODAKLANAN
BİR BELGESEL.**

ABD'NİN 'ÇÖKMÜŞ' KENTLERİNDEN DETROIT'İN TENHA ARKA SOKAKLARINI DOĞAL YAŞAM ALANI GİBİ KULLANIP, "BOB Dylan'dan bile daha iyi" ve çarpıcı sözler yazan bir ozan... Sisli dumanlı barda şarkı söyleyip gitar çalan, öylece birden ortaya çıkan ve öylece birden ortadan kaybolan esrarengiz bir adam... Yoksulların ve az sayıdaki dostunun şairi... İyi bir işçi ve iyi bir aile babası... Binlerce kilometre ötede, bir başka kıtanın en ucunda ırkçılığa, baskıya, sömürülmeye direnenlerin isyan ikonu... Ve her devrimin bir şarkıya ihtiyaç duyacağını anlatan bir belgesel.

Meksika asıllı Sixto Diaz Rodriguez'in, nam-ı diğer Stephen "Sugar" Segerman'ın efsanelerle bezeli 'şöhret' öyküsü, başta Sundance olmak üzere kazandığı çeşitli ödüllerden sonra geçen yıl Oscar'la da kucaklaşmıştı. 1977 İsveç doğumlu yönetmen Malik Bendjelloul'un ilk belgesel çalışması, gerçekten şaşırtıcı ve inanması zor bir gerçekliğe dayanıyor.

Ortadan kaybolması üzerine, son konserinde üzerine benzin döküp kendisini yaktığı söylentilerinin, "Hayır öyle olmadı, yalnızca

tabancayla kendini vurarak intihar etti" diyenlerin ortaya çıkmasıyla Rodriguez efsanesi iyice dallanıp budaklanıyor. Oysa "gariban" Rodriguez'in bunların hiçbirinden haberi yok... "Kafasına mı sıktı, sahne de kendini mi yaktı? Sen ne diyorsun, o ölmedi" diyor bir arkadaşı örneğin... Kahramanımız zaten hiç dahil olmadığı "piyasadan" çekilmiş, kendini işine gücüne vermiş, üç kız çocuğu olmuş, o kadar!

Müzik endüstrisinin kirli çarkları arasında olup bitenlere de odaklanan "Bir Şarkının Peşinde", modern müzik tarihinin en büyük gizemlerinden birini çözmüş durumda. Öte yandan olayın diğer cephesini oluşturan Güney Afrika'da olan biten de akıl alır gibi değil. Tüm yaşanmışlığına, tüm somutluğuna ve tüm tanıklara rağmen "masal gibi" bir süreç o da.

Bu denli mütevazı ve 'iddiasız' bir adamın yaşadığı dünyada, 'hırslarımız' için biraz utanmalıyız.

Yönetmen Malik Bendjelloul, Oscar konuşmasında Rodriguez'den hiç bahsetmemişti.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

LIKENESS

“Likeness”da **Elle Fanning** tarafından canlandırılan Mia, ölümcül derecede zayıf kadınların ağırlıkta olduğu loş bir partide kendisini bir tuvalete kapatıyor. Yönetmen güzel görünmek uğruna ölümcül hastalıklar yaşayan gençlerin beyazperdede yeterince ele alınmamasına değiniyor.

YÖNETMEN Rodrigo Prieto
YAPIM 2013 ABD
SÜRE 9 dk.

BAZEN OKUMAKTA OLDUĞUMUZ BİR KİTAPLA, AYNI GÜNLERDE KARŞIMIZA ÇIKAN BİR FİLM BİRBİRİNİ ADETA ÖZENLE SEÇİLMİŞLER gibi tamamlayabilir. Yakın zamanda Metis’ten çıkan Renata Salecl imzalı “Kaygı Üzerine” kitabıyla, bir değerlendirme yazısında keşfedip YouTube’da izlediğim “Likeness” aynen böyle bir titreşim yarattı bende.

Kitap günümüz insanının kaygılarını, savaş, aşk ve başarısızlık gibi farklı konulardan seçilmiş çarpıcı örneklerle analiz ediyor. Kaygı üreten sistemleri deşifre ediyor yani. “Kaygı Üzerine”de verilen örnekleri hatırlatan kısa metrajlı “Likeness”da ise Elle Fanning tarafından canlandırılan Mia, ölümcül derecede zayıf kadınların ağırlıkta olduğu loş bir partide kendisini bir tuvalete kapatıyor.

Ayna karşısındaki kaygılı bir yüzleşme, zayıflığı veya güzelliği kaybetme korkusu ve bu korkunun ifadesi olan yüzdeki düşsel parçalanma ile nefret çılgınlıkları, suçluluk

dolu bir kusma eylemiyle sonuçlanıyor.

Beden tehlike gördüğü fazlalığı nefretle atıyor.

Kendisine gelen sosyal göndermeleri olan bir kısa film yapma teklifini yeme bozuklukları konusuyla değerlendirmeye karar veren görüntü kökenli Prieto, filmin anoreksiya hastalığı atlatan kendi kızı ve benzer deneyimler geçiren diğer gençler üzerinde etkili olmasını amaçlamış.

Yönetmen kısa filmi üzerine verdiği bir söyleşide de güzel ve çekici görünmek uğruna ölümcül hastalıklar yaşayan gençlerin sayısındaki artışa rağmen konunun beyazperdede yeterince ele alınmamasına değiniyor.

Açlık gerçeğinin olduğu bir dünyada tokluk problemleri lüks gözükebilir ama “Kaygı Üzerine” kitabının da ifade ettiği gibi bunlar hep kapitalizmin yarattığı kaygı ve hastalıklar. Kaygılarımızı bir daha gözden geçirmemiz gerektiğini hatırlan Salecl ve Prieto’ya kulak vermek önemli.

3.PEMBE HAYAT KUIRFEST

3rd PINK LIFE QUEERFEST

16-23

OCAK

JANUARY

KIZILAY BÜYÜLÜ FENER SİNEMASI
TAYFA KİTAPKAFFE
festival.pembehayat.org

KUIR
FEST

PEMBE
HAYAT

cermodern

CAVA

1- Kültür Bakanı, NBC sinemasına mesafeli mi?

Kültür Bakanlığı'nın yabancı konuklara verilmek üzere hazırladığı prestij DVD setinde yer alan ve Bakan Ömer Çelik'in "Türk sinemasının yedi önemli yapıtı" dediği filmlerin neye göre seçildiğini bir türlü öğrenemedik. Galiba kişisel bir seçim. Ama anladığımız, Bakan Çelik'in Nuri Bilge Ceylan sinemasıyla arası iyi değil. Yoksa şu an uluslararası alanda en çok tanınan sinemacımızın bir filmi bu listede olurdu herhalde!

2- Yönetmeni korkutan bir Yeşilçam

Yeşilçam'ın neden gişe filmlerine teslim olduğunu, gişe baskısının yönetmenlerin yaratıcılığını nasıl örselediğini anlamak için, yakında çıkacak Dilara Balcı'nın yazdığı "Feyzi Tuna: Her Film Bir İmtihandı" kitabını okumanızı öneririz. Çünkü Tuna'nın şu cümlesi oldukça sert bir dünyayı anlatmaya yetiyor: "Her film bir imtihandı. İş yapmadığın zaman işsiz kalırdın. Bu kadar basit bir kural! Her an meslekten atılma korkusu içinde yaşadım."

3- Altın Palmiye Jüri Başkanı

Cannes Film Festivali'nde bu yıl jüri başkanı olarak Yeni Zelandalı yönetmen Jane Campion görev yapacak. Eğer Nuri Bilge Ceylan'ın "Kış Uykusu" filmi Altın Palmiye yarışına katılırsa tatlı bir rövanş yaşanacak. Çünkü 2009'da Ceylan Cannes'da jüri üyesi olduğu zaman Campion filmiyle yarışmadaydı.

4- Dijital demeden önce izlenecek film

Medya dünyasında bir dijitalleşme sevdası yaşanıyor. Ama işin aslı, daha doğru formülü bulan yok. Lakin buna rağmen bu sevdaya kendini aşırı derecede kaptıranlar var. Bu arkadaşlar için mükemmel bir film var sinemalarda: "Walter Mitty'nin Gizli Yaşamı" (The Secret Life Of Walter Mitty). SAPIK'ça tavsiye ederiz.

5- O aslında klas filmlerin oyuncusuydu

Oyuncu Selçuk Uluergüven vefat edince, hep "Bizimkiler'deki Davut Usta tiplmesiyle anıldı. Oysa Uluergüven sinemamızda birçok klas filmde rol alan bir oyuncuydu: "Bereketli Topraklar Üzerinde", "At", "Mine", "Bir Avuç Cennet", "Gölge Oyunu", "Düttürü Dünya"... Toprağı bol olsun...

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ GÜNLÜK YAŞAMIN ÇATIŞMALARIYLA İLGİLİ ÖZGÜN KONULARLA NEDEN HİÇ İLGİLENMEDİĞİMİ HEP MERAK ETMİŞİMDİR. EĞER GÖRSEL YÖNDEN KONUŞURSAK, SANIYORUM SIKINTILI VE DONUK OLACAĞI İÇİN...”

Alfred Hitchcock